

Výroční zpráva 2017

skip

Svaz knihovníků
a informačních pracovníků ČR

OBSAH

VZDĚLÁVACÍ AKCE, MEDIÁLNÍ, INFORMAČNÍ A KULTURNÍ AKTIVITY 3

Úvod	3
Vzdělávací akce	4
Mediální aktivity	6
Informační a kulturní aktivity.....	8

ČINNOST ODBORNÝCH ORGÁNŮ 9

Český komitét Modrý štít.....	9
Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2017	9
Frankofonní klub.....	10
Klub dětských knihoven.....	11
Klub lékařských knihoven.....	13
Klub tvořivých knihovníků	14
Klub vysokoškolských knihovníků.....	16
60+.....	16
Sekce knihovníků trenérů paměti.....	17
Sekce služeb osobám se specifickými potřebami	18
Sekce veřejných knihoven	19
Sekce vzdělávání.....	20
Zaměstnavatelská sekce	21

REGIONÁLNÍ ORGANIZACE SKIP.....22

01 Praha	22
02 Středočeský region	22
03 Jihočeský region	23
04 Plzeňský region.....	24
06 Ústecký region	25
07 Liberecký region	26
08 Východočeský region	27
09 Region Velká Morava.....	28
10 Region Moravskoslezského a Olomouckého kraje	28
11 Karlovarský region	30

ZÁVĚR A PODĚKOVÁN 31

VZDĚLÁVACÍ AKCE, MEDIÁLNÍ, INFORMAČNÍ A KULTURNÍ AKTIVITY

Úvod

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) i v roce 2017 zůstává největší oborovou profesní organizací knihovníků a informačních pracovníků v České republice. Zatímco v roce 2016 jsme měli registrováno 1 650 členů, v roce 2017 se počet našich členů zvýšil na 1 680 (981 individuálních a 699 institucionálních členů). Regionem s největším počtem členů zůstává Velká Morava, která zahrnuje celý Jihomoravský kraj a část Zlínského kraje, část Olomouckého kraje a část kraje Vysočina, druhým největším regionem je Praha a třetí místo obsadil region Moravskoslezského a Olomouckého kraje. Regionem s velkým počtem členů SKIP je také Východočeský, Jihočeský, Středočeský a Plzeňský. Rozhodující silou i v následujícím období zůstávají ve SKIPu veřejné knihovny. I pro nadcházející období zůstává jedním z nejdůležitějších úkolů v regionech a sekcích získávání nových členů, přesvědčování o významu profesní organizace pro individuální členy a instituce. Naše spolková činnost je možná především díky členským poplatkům.

Aktivní regiony, které organizují zajímavé akce pro své institucionální členy a nabízejí atraktivní benefity individuálním členům, nemají problém s poklesem své členské základny. SKIP se v tomto období soustředí zejména na odbornou podporu členů a rozvoj spolkových aktivit ve vazbě na realizaci Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2017–2020. SKIP se snaží o naplňování programového prohlášení, které bylo přijato na valné hromadě dne 15. června 2016. Vedle činnosti regionů je velmi důležitá aktivita našich odborných sekcí a klubů. K aktivním sekcím patří již tradičně Klub dětských knihoven, Sekce knihovníků trenérů paměti a Sekce služeb osobám se specifickými potřebami.

Ačkoliv máme již 15 odborných sekcí a klubů, jejich aktivita je velmi úzce provázána s činností aktivních jedinců. Některé odborné sekce organizují každoročně jednu akci – Klub lékařských knihoven nebo Klub vysokoškolských knihovníků. Tradičně velmi aktivní sekcí je činnost Komise pro zahraniční styky a její spolupráce s IFLA. Alena Volková Balvínová velmi aktivizuje stále přibývajících členy Klubu tvořivých knihovníků a klub pořádá výstavy, semináře a již tradiční prodejní Vánoční jarmark v Klementinu, který byl v roce 2017 pro velký úspěch rozšířen o prodej chráněných dílen. V roce 2017 byla jako zvláštní číslo Bulletinu SKIP vydána metodická příručka pro práci knihoven s rodiči a předškolními dětmi – S knížkou do života – projekt Bookstart v českém prostředí. Jejím prostřednictvím chceme představit nový projekt SKIP, jehož cílem je přiblížit rodičům význam četby pro intelektuální a citový vývoj i budoucí uplatnění jejich dětí a pomoci jim proces čtenářství zahájit. Projekt je zaměřen na všestranný rozvoj dítěte v rodině od jeho narození a v našem pojetí i na roli knihoven v této oblasti. Zvláštní číslo Bulletinu SKIP 2017 Rakouské veřejné knihovnictví bylo vydáno ve spolupráci s Vorsitzender Büchereiverband Österreich (BVÖ).

Vzdělávací akce

SKIP v roce 2017 získal dotaci MK ČR (z programu MK ČR Knihovna 21. století) ve výši 573 000 Kč. Dotace byla určena na uspořádání cyklu 30 vzdělávacích akcí. Celkový rozpočet projektu byl 1 146 000 Kč. Realizovány byly tyto akce:

1. Nové trendy, služby a nástroje ve vysokoškolských knihovnách
2. Chceme dětem číst IX.
3. Seminář Čtením a psáním ke kritickému myšlení
4. Konference Elektronické služby knihoven IV.
5. Hudba východní Moravy v průběhu staletí
6. Setkávání Klubka SKIP 10 v roce 2017
7. Co venkovské knihovny umějí a mohou XIII.
8. Práce se seniory v knihovnách
9. Ilustrace a příběh lákají děti ke čtení
10. OKnA 2017
11. Hudební provoz a repertoár na moravských kostelních kůrech v 16.-18. století aneb Významná a neprávem opomíjená kapitola hudebních dějin Moravy
12. Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství VI.
13. Malé podzimní setkání 2017 Vimperk
14. Setkání knihoven z míst ČR, které jsou zapsané v seznamu UNESCO
15. Literární Šumava 2017
16. Biblioterapie
17. Hrátky s pamětí – celostátní seminář pro knihovníky – trenéry paměti 2017
18. Vyhledávání na internetu – tipy a triky pro lékařské knihovníky
19. Hrátky (se) pro středoškoláky
20. Kritické myšlení
21. Doupě Vypravěčů
22. Zákoník práce a novela 2017 pro ředitele, manažery a personalisty knihoven
23. SKIPování 2017 aneb HOŘÍME pro práci
24. Právní poradna pro metodiky
25. IV. workshop pro pracovníky metodických oddělení
26. Ochrana, průzkum a konzervace knihovních fondů v současné praxi
27. Hry bez hranic
28. Noc s Andersenem 2017
29. Nekoktám a čtu !
30. Vzdělaný knihovník

Další vzdělávací aktivity probíhaly v regionech. Specifickou část projektu tvořily akce z oblasti práce veřejných knihoven s dětmi. Jejich cílem bylo jednak zvýšení úrovně kvalifikace knihovní-

ků v oblasti výchovy ke čtenářství a práce s dětmi (vzdělávací akce), jednak propagace čtenářství a knihoven mezi dětmi a mládeží, rozšíření a prohloubení literární a informační výchovy této cílové skupiny i získávání nových uživatelů (akce určené veřejnosti). Více o aktivitách se lze dočíst ve zprávách z regionů a odborných sekcí a klubů.

BŘEZEN
MĚSÍC ČTENÁŘŮ

3

**PRSTEN?
AUTO?
ČTENÁŘSKÝ
PRŮKAZ!**

skip **Ceiba**® **KNIHOVNA!!!**
za vším hledej knihu...

vytvořeno ve spolupráci s Knihovnou město Ostava

Mediální aktivity

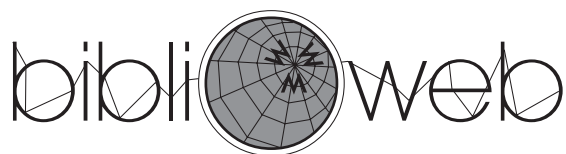
Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky se v roce 2017 podílel na propagaci řady celostátních kampaní. Hledal partnery našich aktivit i v komerční sféře – naše projekty podpořily firmy Albatros, MINDOK, ALBI, TRITON atd. V roce 2017 byla vyhlášena a poosmě předána cena SKIP ČR v kategorii Městská knihovna roku v rámci tradičního vyhlašování cen Knihovna roku. Tuto cenu získala Městská knihovna Slavičín.

Na podporu a motivaci mladých pracovníků knihoven byla také v roce 2017 vyhlášena cena MARK, pomocí které jsou oceňováni studenti knihovnictví a mladí pracovníci knihoven do 35 let. V roce 2017 tuto cenu získala Linda Jansová z Národní knihovny ČR. Od svých studijních let působí v časopisu Ikaros, je velmi aktivní členkou SKIP, která organizuje nejrůznější akce a projekty. Zároveň se účastní mnoha odborných projektů, spolupracuje jako školitelka či konzultantka se studenty i pracovníky ÚISK nebo dalšími subjekty. Publikuje a překládá odborné texty, zároveň však umí přiblížit odborná témata „obyčejným“ knihovníkům např. prostřednictvím zpráv a drobných článků v oborových časopisech. Od roku 2008 se podílí na lokalizaci knihovního softwaru s otevřeným zdrojovým kódem Evergreen a na jeho implementaci v českých knihovnách. Linda Jansová je autorkou koncepce (a také editorkou) dvou webů zprovozněných na jaře 2017. Koncepce obou webů je jedinečná díky využití taxonomií, které propojují publikovaná data a informace. Zároveň jsou tyto weby velmi dobře přístupné pro uživatele díky responzivnímu designu a dodržení zásad přístupnosti pro uživatele se specifickými potřebami. Portál Studijní pomůcky pro knihovníky (<https://studujte.nkp.cz/>). Tento portál provozovaný Knihovnickým institutem NK ČR obsahuje Studijní pomůcky pro knihovníky. Ty mají usnadnit přípravu na zkoušky vztahující se k typovým pozicím v současné době velmi aktuální Národní soustavy kvalifikací. Portál obsahuje velké množství studijních zdrojů, klasifikovatelných a dohledatelných nejen podle popisných údajů nebo tématu, ale také podle typových pozic Národní soustavy kvalifikací, a znalostí a dovedností, které se k těmto pozicím vztahují. Koncepce portálu je jedinečná využitím interaktivních taxonomií, které umožňují efektivní využívání i vzájemné propojení vložených informací a zdrojů. V roce 2017 se Linda Jansová stala také šéfredaktorkou Bulletinu SKIP (<https://bulletinskip.skipcr.cz/>).

V roce 2017 SKIP zorganizoval osmý ročník celostátní akce Březen – měsíc čtenářů (BMČ). Do centra našeho zájmu se dostal opět čtenář a čtení. Na podporu března měsíce čtenářů byl vydán propagační plakát!

Další aktivitou v rámci březnové kampaně byla soutěž Čtenář roku. V roce 2017 jsme v knihovnách pokračovali v tradici oceňování nejlepších čtenářů. Knihovny v březnu tak již pravidelně každý rok oceňují své nejlepší čtenáře a hledají svého „Čtenáře roku“. V průběhu března byli vyhodnoceni nejlepší čtenáři nejen jednotlivých knihoven, ale také všech krajů a celostátní vítězka – Marcela Růžičková, čtenářka Městské knihovny Děčín – byla slavnostně představena v přímém přenosu České televize v rámci předávání cen Magnesia Litera 2017.

SKIP zorganizoval v rámci BMČ 2017 osmnáctý ročník (pojednácté pod záštitou Asociace krajů České republiky) BIBLIOWEBU, soutěže o nejlepší webovou prezentaci knihovny. Vítězem soutěže se stala Městská knihovna Ústí nad Orlicí (<http://www.knihovna-uo.cz/>) se ziskem 238 bodů.

S nepatrným odstupem se dále umístily Městská knihovna Valašské Meziříčí (<http://www.mekvalmez.cz/>) se ziskem 236 bodů a Národní lékařská knihovna (<http://www.nlk.cz/>) se ziskem 233,5 bodů. Cena za nejlepší bezbariérový web Handicap Friendly byla udělena webu Městské knihovny Bílovec (<http://knihovna.kcbilovec.cz/>). Slavnostní předání cen BIBLIOWEB 2017 se uskutečnilo 3. 4. 2017 na konferenci ISSS 2017 v Hradci Králové. Obě vítězné knihovny v Ústí nad Orlicí a Bílovci obdržely částku 10 000.- Kč. Ceny věnovala Asociace krajů ČR a Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR. Hodnocení proběhlo dvoukolově. Sítím 1. kola, v němž se testovalo splnění základní úrovně přístupnosti, použitelnosti a vystavení online katalogu, prošly webové stránky 16 knihoven. Při hodnocení přístupnosti webu měl každý z testerů možnost navrhnout až tři weby na cenu za nejlepší bezbariérový web. Návrhy u jednotlivých webů byly sečteny a web s nejvyšším počtem bodů a s nejvyšším počtem nominací následně nominován na zvláštní cenu za nejlepší bezbariérový web knihovny. Pokud došlo k tomu, že u dvou webů byl počet nominací stejný a weby měly po zaokrouhlení bodového hodnocení z testování stejný (nejvyšší) počet bodů, o vítězi rozhodl počet bodů před zaokrouhlením. Tato situace nastala i letos, a proto cena za nejlepší bezbariérový web v letošním ročníku soutěže BIBLIOWEB byla udělena webu Městské knihovny Bílovec (<http://knihovna.kcbilovec.cz/>).

Ve dnech 2.-8.10.2017 proběhl Týden knihoven. Jednou z hlavních aktivit, na kterou se knihovny mohly v jeho průběhu zaměřit byl nový projekt S knížkou do života. Týden knihoven byl věnován především práci knihoven s předškolními dětmi a jejich rodinami. Zaměřili jsme se na podporu čtenářství – práci knihoven s dětmi předškolního věku a jejich rodiči. Týden se také stal úvodem k plánovanému zahájení celorepublikového projektu Bookstart v březnu 2018 (o projektu byly knihovny blíže informovány jak metodickým materiálem, tak odborným seminářem v Goethe Institutu Praha v říjnu roku 2017).

SKIP v loňském roce připravil a distribuoval do knihoven plakáty na podporu svých akcí Březen – měsíc čtenářů a Týden knihoven. V roce 2017 bylo vydáno a distribuováno do více než 500 knihoven 30 000 kusů knížek pro prvňáčky. Tento projekt finančně podpořilo nakladatelství TRITON a projekt Čtení pomáhá. Ve školním roce 2016/2017 byla vydána knížka spisovatele Martina Šinkovského

a ilustrátora Ticho 762 – Lapálie v Lampálii. Křest knihy proběhl v pobočce Knihovně Jiřího Mahena v Brně. Tato celostátní akce vybízí pracovníky knihovny ke spolupráci s učiteli základních škol, kteří vzájemným setkáváním umožňují nejmladším žákům příjemnou a hravou formou objevovat možnosti využívání služeb knihovny. Po dobu několika měsíců děti docházejí se svými učiteli do nejbližší knihovny a díky připravenému programu mají jedinečnou příležitost seznámit se s jejím prostředím

Informační a kulturní aktivity

Už posedmnácté spojily své síly knihovny, školy, ústavy sociální péče, domy dětí, občanská sdružení i obecní úřady, aby pozvaly děti do kouzelného světa pohádek. Mezinárodní akce Noc s Andersenem byla pořádána k podpoře dětského čtenářství a k oslavě Mezinárodního dne dětské knihy Klubem dětských knihoven SKIP ČR. SKIP ve spolupráci se Čtyřlístkem finančně podpořil Noc s Andersenem vydáním pohlednic pro všechny spáče v knihovnách i ve školách. Společnou akci organizoval SKIP pro více než 98 000 dětí i dospělých. Sedmnáctý ročník pohádkové Noci s Andersenem proběhl v pátek 31. března 2017 ve více než 1 660 řádně registrovaných čtecích místech celého světa. Vyšlo speciální číslo časopisu Čtyřlístek s názvem Noc v knihovně. Hlavní příběh se odehrává v tajemné knihovně, bude totiž Noc s Andersenem. Časopis také vyhlásil výtvarnou soutěž, vítězný komiks byl otištěn ve Čtyřlístku.

Již popatnácté byly předány ceny Ministerstva kultury Knihovna roku 2017 dne 5. října v prostorách Zrcadlové kaple Klementina. V kategorii „základní knihovna“ získala hlavní cenu Knihovna městyse Křtiny z Jihomoravského kraje. Zvláštní ocenění a diplom v této kategorii získaly Městská knihovna Zruč nad Sázavou ze Středočeského kraje a Obecní knihovna Velká Hleďsebe z Karlovarského kraje. V kategorii „informační počin“ získala cenu Krajská vědecká knihovna v Liberci za realizaci projektu Děti čtou nevidomým dětem. Zvláštní ocenění a diplom obdržela Městská knihovna Sedlčany za výjimečnou formu spolupráce knihovny a školy rozvíjející čtenářskou gramotnost a akcentující význam knihoven ve vzdělávacím procesu.

ČINNOST ODBORNÝCH ORGÁNŮ

Český komitét Modrý štít

Posláním Českého komitétu Modrý štít je preventivní ochrana, zmírňování rizik a pomoc při záchrane kulturního dědictví ohroženého přírodní katastrofou, selháním člověka či ozbrojeným střetnutím. Za tímto účelem a na zcela dobrovolném základě shromažďuje a šíří informace; mezi jeho aktivity spadá koordinace akcí a součinnost při realizaci nezbytných opatření v případě výjimečných situací v ČR nebo prostřednictvím ICBS – International Committee of the Blue Shield. Český komitét Modrého štítu ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií České republiky uspořádal dne 24. října konferenci Krizové plány v paměťových institucích v současných podmínkách. Ochrane movitého kulturního dědictví z pohledu mezinárodní legislativy se věnovala PhDr. Magda Němcová z odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR. Mgr. Jiří Vajčner, Ph.D., z odboru památkové péče MK ČR si připravil prezentaci s názvem Závazky vyplývající z Haagské úmluvy – Bilance toho, co jsme úmluvě stále ještě dlužni. Mgr. Tomáš Foltýn a Ing. Petra Vávrová Ph.D., z Národní knihovny ČR informovali přítomné o tom, co by dělaly knihovny během živelné katastrofy – srovnali doporučení a postupy z doby velkých povodní 2002 a současný stav. Mgr. Anna Czajka z Centrálního archivu ve Varšavě přednášela o mezinárodní připravenosti na havárie jako o modelu pro vzdělávací projekty na regionální či místní úrovni. Ing. Šárka Radostová z Národního památkového ústavu prezentovala spolupráci s Policí ČR při identifikaci dohledaných zcizených předmětů umělecko-historické povahy. Metodice uchování předmětů kulturní povahy a optimalizaci podmínek s cílem dosažení dlouhodobé udržitelnosti se věnoval Ing. Pavel Jirásek z Technického muzea v Brně.

Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2017

Ve dnech 29.-30.11.2017 proběhla v konferenčním sále Národního archivu v Praze již 18. konference Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě. Byla věnována problematice spolupráce archivů, knihoven, muzeí, galerií a památkové péče při využívání informačních a komunikačních technologií pro ochranu a zpřístupnění kulturního dědictví. Digitalizaci kulturního dědictví v IROP představila Mgr. Martina Fišerová z MMR. Mgr. Pavel Doležal ze Zemského archivu v Opavě se věnoval desetiletí Digitálního archivu Zemského archivu v Opavě. Dlouhodobou archivaci fotografických sbírek Krajského úřadu Ústeckého kraje prezentoval Ing. Pavel Vršek z ICZ a.s. Kolektiv autorů z Archeologického ústavu AV ČR připravil prezentaci s názvem Archeologický informační systém ČR – národní infrastruktura pro správu a prezentaci archeologických dat. Artotéku Moravské galerie v Brně prezentovala Mgr. Táňa Šedová a Ing. Petr Štefan. Přednášku Zpřístupnění děl nedostupných na trhu měl PhDr. Vít Richter z Národní knihovny ČR. Přednášku s poněkud kontroverzním názvem Digitalizujeme, zpřístupňujeme, ale ví o tom vůbec někdo? pronesli kolegové ze Studijní

a vědecké knihovny v Hradci Králové – Lucie Jirků a Ladislav Hosák. Postupu zpracování sbírky magnetofonových pásek Českého muzea hudby na příkladu elektroakustické hudby se věnovali Petr Ferenc a Mgr. Katarína Gatialová.

Frankofonní klub

Frankofonní klub ve SKIP existuje od roku 2002. Jeho cílem je spojovat knihovníky a informační pracovníky se zájmem o frankofonní svět, literaturu i kulturu. Znalost francouzského jazyka není podmínkou členství v klubu, podmínkou je touha poznávat nové věci a tuto touhu sdílet s někým jiným. Za více než deset let existence (klub aktivně pracoval až do roku 2012) se uskutečnila řada setkání s francouzskými kolegy, studijní zájezdy do francouzských knihoven, kurzy odborné francouzštiny či společné schůzky nad zajímavými tématy. U zrodu klubu stála PhDr. Jarmila Burgetová, po jejímž odchodu ze zdravotních důvodů klub svoji činnost omezil.

Frankofonní klub obnovil svoji činnost během roku 2017, kdy proběhlo několik již tradičních setkání, jakými jsou například novoroční pozvání do mediatéky Francouzského institutu, kde členy klubu osobně přijal ředitel mediatéky a literární sekce institutu, nebo každoroční setkání v první den knižního veletrhu Svět knihy právě ve stánku Francouzského institutu.

Ovšem důkazem toho, že se v klubu opět něco nového děje, bylo březnové pozvání do nově otevřené Románské knihovny Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje (SVKPK). Byla to jedinečná příležitost zavzpomínat na zlaté časy klubu a promluvit si o jeho budoucnosti, potřebách, tužbách i plánech. Kulturním programem, který obohatil toto setkání, byla vedle prohlídky oddělení zahraničních knihoven SVKPK sídlícího v historickém Scribionovském domě na náměstí Republiky v Plzni, také setkání s Lenkou Hornákovou-Civade, českou spisovatelkou a malířkou žijící a tvořící ve Francii. Za svůj román o životě v komunistickém Československu *Giboulées de soleil*, který v roce 2016 vydalo nakladatelství Alma Editeur, získala mimo jiné i prestižní ocenění Prix Renaudot des Lycéens. Román napsala francouzsky a sama ho přeložila do češtiny pod názvem *Marie a Magdaleny*, (Argo, 2017).

V září se klub sešel opět v Praze při příležitosti návštěvy francouzsko-marocké spisovatelky Leïly Slimani, laureátky Goncourtovy ceny za rok 2016 za román *Něžná píseň* (Argo, 2017, překlad Sára Vybíralová), která vystoupila v Knihovně Václava Havla. Hned v následujícím měsíci měli členové klubu možnost přivítat v Praze skupinu jedenácti burgundských knihovníků toužících poznat knihovny hlavního města České republiky. Francouzská skupina byla velice různorodá, od pracovníků velkých veřejných knihoven v Dijonu a Mâconu, po zástupce knihoven malých, venkovských. Frankofonní klub SKIP tuto studijní cestu pro své zahraniční kolegy připravil, zajistil tlumočení i průvodcovské služby. Mezi navštívenými knihovnami nesměla chybět Národní technická knihovna, Mediátéka Francouzského institutu nebo Městská knihovna v Praze a její pobočky: Vozovna, Sedmička, Lužiny a Smíchov. Na závěr pobytu si francouzští kolegové přáli prohlédnout nádherné historické prostory Strahovské knihovny. Jedním z vrcholů celého pobytu francouzských knihovníků v Praze bylo setkání se členy SKIP, které proběhlo v Městské knihovně v Praze za přítomnosti jejího ředitele RNDr. Tomáše Řeháka a předsedy SKIP Mgr. Romana Giebische, Ph.D.

Klub dětských knihoven

Klub dětských knihoven (KDK) má zásadní význam pro činnost a rozvoj dětských oddělení knihoven v České republice. Vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci, úzkou spolupráci knihovnic/knihovníků, výměnu nápadů, zkušeností i metodických textů a materiálů. Organizuje odborné vzdělávání, připravuje společné projekty, navazuje kontakty, propaguje a prezentuje práci knihoven s dětským čtenářem. Valná hromada KDK SKIP se koná pravidelně jedenkrát za rok. Je příležitostí nejen pro zhodnocení práce za uplynulý rok a plánování aktivit na příští období, ale především místem pro osobní setkání (zejména) knihovnic. Loňská, už 24. valná hromada KDK SKIP

se uskutečnila 31. října 2017 v Městské knihovně Ostrov (Karlovarský kraj). Zúčastnilo se 43 členů KDK, tj. cca 11 % členské základny (v roce 2016 to bylo 24 členů, tj. 6 %, v roce 2015 37 členů, tj. 10 %) a tři hosté. Valná hromada proběhla pod záštitou hejtmanky Karlovarského kraje Mgr. Jany Vildumetzové a starosty města Ostrov Ing. Josefa Železného.

Na programu valné hromady byly zprávy o projektech Klubu dětských knihoven SKIP roku 2017 a plány na rok 2018, zprávy o činnosti jednotlivých regionálních klubek a nové volby. Ve volbách hlasovalo 39 členů. Svoji pozici uhájila dosavadní předsedkyně KDK Mgr. Helena Šlesingerová z Plzně (38 hlasů), pro další období pak byla zvolena nová tajemnice KDK – Stanislavu Benešovou z Nové Paky po 20 letech práce ve funkci vystřídala Mgr. Kateřina Pechová z Dobříše (37 hlasů). Hovořilo se o celostátních projektech jako Noc s Andersenem, Kde končí svět, Kamarádka knihovna, OKNa, Anкета Suk – Čteme všichni, Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka apod., živá debata se rozpoutala kolem chystaného projektu S knížkou do života (Bookstart).

IX. ročníkem pokračoval úspěšný projekt Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka. Cílem projektu je rozvoj četby hned od prvních měsíců školní docházky dětí, vytvoření základů návyku pravidelného čtení a potřeby využívat pro získávání vědomostí veřejné nebo školní knihovny i ostatní kulturní instituce v místě bydliště. Do projektu se v tomto školním roce (podle databáze přihlášek na webu SKIP) přihlásilo rekordních 514 knihoven z celé republiky. Celkem si knihovny objednaly téměř 36 500 výtisků. Předávání knížek, spojené s dalšími akcemi knihoven po celé republice, probíhalo v měsících květnu a červnu. Slavnostní křest knížky za účasti obou autorů, předsedy SKIP Mgr. Romana Giebische, Ph.D., knihovnic a dětí se uskutečnil 1. června 2017 v Knihovně Jiřího Mahena v Brně jako součást slavnostního vyhlášení výsledků soutěže Kamarádka knihovna.

XVII. ročníku Noci s Andersenem v pátek 31. března 2017 se zúčastnilo 98 655 dětí a dospělých z 26 zemí světa, kteří spali na celkem 1 695 místech naší planety. V České republice se zapojilo

1 358 míst (v roce 2016 1 311), z toho bylo 652 knihoven (v roce 2016 639), 640 škol a 66 dalších institucí. Patronem Noci s Andersenem se stal časopis a vydavatelství Čtyřlístek a jeho autor Jaroslav Němeček. Čtyřlístkové dobrodružství inspirované nejen četbou knih a časopisů umocnila dětem přítomnost známých hrdinů – Fifinky, Bobíka, Myšpulína a Pindi.

17. ročník mezinárodní akce k podpoře dětského čtení probíhá na mnoha místech Čech, Moravy, Slezka, Slovenska, Polska, Slovinska, Ukrajiny a Českých škol bez hranic.

Patronem 17. ročníku pohádkového nocování jsou hrdinové Čtyřlístku a jejich výtvarník Jaroslav Němeček.

Klub dětských knihoven SKIP ČR a ..... pořádají v pátek 31. března 2017 Noc s Andersenem 2017

Účast dětí je zapotřebí dopředu domluvit s organizátory

více na www.nocsandersenem.cz

Klub lékařských knihoven

Záměrem naší činnosti je zvyšování kvality služeb, rozšiřování jejich nabídky, zpřístupňování validních a požadovaných informací z oblasti zdravotnictví pro širokou skupinu uživatelů s orientací na zahraniční spolupráci. Činnosti v Klubu lékařských knihoven (KLK) jsou zaměřeny především na prohlubování dovedností a rozšiřování znalostí knihovníků, kteří působí v oblasti služeb ve zdravotnických a vzdělávacích zařízeních. Klub se spolupodílí na přípravě a organizování e-learningových kurzů, cestou elektronického učení je zvyšována vzájemná odborná informovanost. Také výsledky průzkumových aktivit, na kterých se KLK podílí, s cílem sledovat a analyzovat uživatelské potřeby, jsou významné podněty pro zlepšování uživatelské spokojenosti a pro rozšiřování povědomí o profesní etice.

Ke dni 31. 12. 2017 bylo registrováno 29 členů KLK ze všech regionů ČR. Členové KLK a další zájemci se účastnili třech školicích akcí. První dvě proběhly 7. a 8. 2. 2017 pod názvem Volně dostupné nástroje pro knihovníky, zúčastnilo se celkem 29 posluchačů. Ti měli možnost seznámit se s deseti užitečnými online nástroji, které si mohli ihned vyzkoušet v praxi.

Třetí akcí byl seminář Nové obzory ve vyhledávání na internetu, pořádaný taktéž KLK a SKIP ve spolupráci s Národní lékařskou knihovnou (NLK) a Ústavem informačních studií a knihovnictví. Seminář byl realizován s finanční podporou MK ČR (program Knihovna 21. století) a SKIP. Akci uspořádala Národní lékařská knihovna v úterý 26.9.2017 jako pracovní setkání lékařských knihovníků. Z hlediska přínosu pro praxi dosáhl nejvyššího hodnocení příspěvek Kláry Maškové o zlepšení internetového vyhledávání, v němž posluchači získali doporučení pro usnadnění vyhledávání, a přehled o operátorech vyhledávacího pole Google. Také je zaujala informace o právu na zapomnění, kdy uživatel může požádat vyhledavač o odstranění osobních informací z vyhledávání. Existuje také možnost podat žádost o odstranění nelegálního obsahu. PhDr. Iva Zadražilová představila portál Knihovny.cz v praxi Národní lékařské knihovny. Tradiční pracovní setkání proběhlo v prostorách ÚISK, setkali se kolegové ze zdravotnických knihoven Olomouce, Písku, Liberce, Brna a Prahy. Do diskuse se zapojili i kolegové z akademické sféry, např. Akademie věd ČR nebo Univerzity Karlovy.

Výbor KLK se sešel 8. června 2017 v Lékařské knihovně Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a 13.12. 2017 v NLK v Praze. Členové Klubu se podílejí na poradenství v rozšiřujících se aktivitách pro podporu zdravotní gramotnosti občanů. Informace pro členy klubu jsou zveřejňovány na webu:

<http://www.nlk.cz/informace-o-nlk/spoluprace/klub-lekarskych-knihoven>
a v elektronickém časopisu Lékařská knihovna.

Klub tvořivých knihovníků

V závěru roku 2017 měl Klub tvořivých knihovníků KTK 75 členů. Díky činnosti klubu se (pomalu ale přece) přihlašují další členky. Akce KTK i jednotlivých jeho členů probíhají nejen v Praze, ale i v dalších městech ČR. Nejdůležitějšími akcemi v Praze se staly Velikonoční jarmark v Klementinu (11.4.2017), seminář o řemeslech (7.6.2017) v Etnografickém oddělení Národního muzea na téma historického vývoje tradičních uměleckých řemesel a jejich využití k tvorbě dekorativních předmětů denní potřeby, včetně jejich odrazu v literatuře a Vánoční jarmark (15.12.2017). Vánoční jarmarky se v Klementinu konají již od roku 2011. Letos se na jarmarku sešly knihovnice z KTK a několik knihovnic z Národní knihovny ČR (NK ČR). Zúčastnili se i zástupci z několika charitativních organizací

(např. Farní charity Prahy¹ nebo společnosti Via Roseta o.p.s.). Jedno prodejní místo navíc bylo tradičně určeno pro charitativní prodej pro Nadační fond Klíček. Také prodávající část svých finančních výtěžků věnovaly tomuto nadačnímu fondu.

Vánočního jarmarku v Městské knihovně v Praze (2.12.2017) se se svými výrobky účastnily dvě členky KTK (Jaroslava Vokáčová ze Strakonice a Marcela Buřilová z Prahy). Vládla tam velmi příjemná atmosféra, bylo dost návštěvníků, kteří chodili na jiné akce v knihovně. Hlavně si pochvalovali, že to bylo uvnitř.

Členka KTK Marcela Buřilová (stejně jako v předchozích letech) působila jako lektorka origami na několika akcích České origami společnosti, která pořádala tematicky zaměřené dílny v klubovně Městské knihovny v Praze na Mariánském náměstí. V únoru to byla skládání s motivy srdíček k svátku sv. Valentýna, v dubnu velikonoční skládání, v říjnu podzimní motivy a v prosinci vánoční hvězdy. Hojná účast veřejnosti svědčí o zájmu o vlastní tvorbu.

Regionální výbor SKIP Plzeňského kraje inicioval výstavu Knihovnice umí více. Členky KTK působily jako organizátorky (p. Kožíšek Ouřadová a další) i vystavující (mezi jinými členkami i p. Ludmila Veselá). Návštěvníci výstavy byli překvapeni množstvím a rozmanitostí vystavovaných výrobků. Výstava ukázala knihovnice zase v trochu jiném světle než je většinou veřejnost vnímá. Vernisáž proběhla dne 4.7.2017. Vitriny Studijní a vědecké knihovny zaplnily drobné dekorační předměty, pletené a háčkové oděvní doplňky, originální nádoby z glazované keramiky, textilní patchwork, dekorativní panenky, ale také třeba fotografie přírody nebo vlastní literární tvorba. Výstava chtěla představit knihovnice a knihovníky jako inspirativní osobnosti v různých oblastech, nejen jako oddané služebníky rozsáhlých knihovních fondů. Výstavu rukodělných výrobků zaměstnankyň a zaměstnanců knihovny obohatily i práce členek KTK.¹⁰⁰

**PROMIŇ,
MOU JEDINOU
LÁSKOU JE
KNIHOVNA**

skip

Ceiba®

vytvořeno ve spolupráci s Knihovnou města Ostravy

KNIHOVNA!!!

za vším hledej knihu...

Klub vysokoškolských knihovníků

VV roce 2017 Klub vysokoškolských knihovníků pokračoval v realizaci 2 odborných seminářů ročně na aktuální témata ve vysokoškolských knihovnách. Jarní seminář se konal 23. 3. 2017 a podzimní seminář 7. 11. 2017. Oba semináře proběhly formou diskusních setkání nad rámcovými tématy z oblastí služeb a provozní, organizační problematiky vysokoškolských knihoven. Debatní setkání nad provozními, organizačními tématy, spolupráce uvnitř instituce, propagace služeb vysokoškolských knihoven bylo zaměřeno na níže uvedené oblasti. Seminář s názvem Online marketing vysokoškolských knihoven s lektorkou Mgr. Olgou Zbrank Biernátovou se uskutečnil v Metropolitní univerzitě v Praze. Lektorka představila současné trendy v marketingu a své zkušenosti z neziskové i komerční sféry. Zaměřila se na praktické ukázky efektivního online marketingu zejména na Facebooku, Instagramu a dalších sociálních sítích. Účastníky seznámila s řadou volně dostupných aplikací a nástrojů pro úpravu videí, grafiky, obrázků. Akce se zúčastnilo 18 pracovníků vysokoškolských knihoven z 13 organizací.

Druhé debatní setkání nad službami, provozními, organizačními tématy vysokoškolských knihoven bylo zaměřeno na oblast MVS a konkrétní zkušenosti s ní (financování, právní aspekty, poskytování kopií v e-podobě, studenti vs. pedagogové apod.) a na oblast služeb. Máte nějaké nové nápady v oblasti služeb, již zrealizované příklady dobré praxe nebo plánujete něco zajímavého, jak je to jinde? Akce se uskutečnila v CERGE na Praze 1 a zúčastnilo se jedenáct pracovníků vysokoškolských knihoven celkem z devíti institucí. Hlavním tématem byla debata o budoucí činnosti a vedení Klubu vysokoškolských knihovníků. Mgr. Petra Hornochová předala předsednictví Klubu Mgr. Jitce Bílkové a byly probírány formáty a témata dalších seminářů a akcí klubu. V rámci diskuse byla rozebírána praktická, provozní témata rutinního provozu ve vysokoškolských knihovnách. Jaké jsou zkušenosti ostatních vysokoškolských knihoven – zkušenosti knihoven s bezpečností a ochranou zdraví (konkrétně s realizací cvičných poplachů a způsobů řešení úniku uživatelů) a se službami na podporu vědy např. citační ohlasy – jak to funguje jinde, kdo to dělá (akademici nebo to pro ně dělají knihovníci? školení, způsoby...).

Ostatní náklady (zajištění prostor, techniky, občerstvení) byly na nákladech pořádající instituce, kde seminář probíhal. Propagace seminářů byla směřována na členy Klubu prostřednictvím webu, zasílání pozvánek e-mailem, příspěvky do elektronické konference Klubu, formou letáčků. Semináře, resp. debatní setkání jsme uspořádali na základě poptávky členů klubu vždy na vybrané aktuální téma. Cíle seminářů informovat, poučit, sdílet své zkušenosti a dobrou praxi byly naplněny.

60+

Hlavním okruhem zájmu v roce 2017 byla popularizace metodické příručky pro práci knihoven se seniory. Publikaci Rovný přístup. Knihovna přátelská k seniorům k vydání připravily Hana Mazurová a Zlata Houšková. Publikaci zpracoval desetičlenný kolektiv autorek ze sekce „60+“ SKIP na základě poznatků a zkušeností z desítek knihoven v ČR a s využitím řady relevantních informačních zdrojů i konzultací s odborníky z oblasti andragogiky, gerontagogiky, sociální práce ad. Práce na příručce trvala téměř dva roky, využity však byly poznatky a zkušenosti z mnohaleté praxe veřejných knihoven.

Semináře se konaly v dubnu Vyškově, v květnu Karlových Varech a v září Chomutově a byly hrazeny z grantu SKIP. Lektorkami byly PhDr. Miroslava Dvořáková a Mgr. Zlata Houšková. Cílem projektu bylo pořádat semináře rovnoměrně po celé republice tak, aby byly dostupné pro co největší okruh knihovnic a knihovníků. Vzhledem k velkému zájmu středočeského regionu jsme poskytli metodickou pomoc, aby se mohl v listopadu v Praze uskutečnit stejný seminář, hrazený z prostředků regionu SKIP střední Čechy 02. Ve vlastní režii se stejný formát semináře chystá uspořádat i Knihovna města Hradce Králové. Byla podána žádost na dva semináře na téma Psychologické hry při práci se seniory.

Výbor se sešel dvakrát, zhodnotil přípravu a průběh seminářů, rozhodl o tématu vzdělávacích akcí pro rok 2018 a pověřil předsedkyni sekce podáním žádosti o dotaci. Zároveň rozhodl o rozšíření členů výboru zejména o zástupkyně moravských knihoven, aby bylo dosaženo lepšího poměrného zastoupení. Plánovaná schůzka výboru v novém složení byla z důvodu nemoci v prosinci přenesena až do roku 2018.

Členové sekce pravidelně vystupují také na konferenci Vzdělávání 3. věku – příležitost pro společnost. Cílem konference je nastartovat diskuzi o celé škále problémů souvisejících se stárnoucí populací. Přednášející se v jednotlivých sekcích zabývají nejen tím, jak aktivizovat seniory a zapojit je zpět do společenského života, ale i problematikou stárnutí ve firmách, hledáním modelů, které zachovají pracovní schopnost zaměstnanců až do odchodu do starobního důchodu.

Jubilejní pátý ročník konference Vzdělávání 3. věku – příležitost pro společnost se uskutečnil ve čtvrtek 16. února ve Vzdělávacím centru Na Karmeli. Odborníci na vzdělávání seniorů z celé republiky přednesli kolem dvou desítek příspěvků na různá témata týkající se této problematiky. V repertoáru byly jak odborné příspěvky, tak příklady dobré praxe ve vzdělávání seniorů. Konference byla zahájena v aule čtyřmi příspěvky v úvodním bloku, které byly určeny pro všechny účastníky. Tam zaznělo například téma zabezpečení se před riziky stáří. Po úvodním bloku se přítomní zapsali na workshop podle své volby, workshopy probíhaly paralelně ve třech učebnách. Hlavními tematickými okruhy byla příprava na stárnutí zaměstnanců ve firmách, specifické metody ve vzdělávání seniorů v rámci přípravy na stárnutí a příklady dobré praxe ve vzdělávání.

Sekce knihovníků trenérů paměti

K 18. 12. 2017 má sekce 56 členů, z toho 49 aktivních. Od ledna 2017 přibylo do naší sekce devět nových knihovnic – trenérek paměti. V roce 2017 jsme uspořádali celkem 979 akcí, kterých se zúčastnilo 12 043 osob, z toho 7 320 seniorů. Z celkového počtu připadá 1 338 účastníků na 70 akcí pořádaných v rámci březnové celostátní akce Národní týden trénování paměti 2017, do které se zapojilo 36 členů sekce. Věhlas našich knihovníků – trenérů paměti už překračuje hranice knihoven. Uspořádali jsme celkem 157 akcí mimo knihovnu (sociální ústavy, školy), kterých se zúčastnilo 2 742 osob. Pokládáme to za známku důvěry v knihovníky a zvyšování jejich prestiže v obci. Ve dnech 25. a 26. dubna 2017 se za podpory MK ČR a SKIP v Masarykově veřejné knihovně ve Vsetíně konala tradiční dílna trenérů paměti. Setkalo se tu celkem 51 trenérů paměti včetně kolegyně ze Slovenska, z toho 31 členů sekce. Knihovníky přivítala ředitelka knihovny PhDr. Helena Gajdušková a vedoucí sekce Zdeňka Adlerová.

Program dílny plynul přesně podle harmonogramu a všichni jsme si ze Vsetína odváželi mnoho nových inspirací pro naše lekce. Poděkování za skvělou organizaci akce patří všem pracovním vsetínské knihovny, zejména paní ředitelce a pracovníci PR Mgr. Kateřině Janoškové. Naše barvy v zahraničí hájila opět Jana Vejsadová. V roce 2017 se podílela v rámci akreditovaného vzdělávacího programu MŠ SR na odborné přípravě nových trenérů paměti ze sociální oblasti, ale i knihoven na Slovensku (Centrum Memory, Bratislava). Ve dnech 31. 5. – 1. 6. se v Hornozemplínské knihovně ve Vranove nad Toplou zúčastnila konference Aby paměť nestarla. 31. 5. zde měla přednášku pro veřejnost „Nedovolte mozku stárnout – paměť v jednotlivých dekadách“ a 1. 6. měla přednáškový blok pro knihovníky/trenéry paměti „Techniky prověřené staletími“. V měsíci říjnu se Zdeňka Adlerová zúčastnila semináře pro trenéry paměti ze slovenských knihoven v Rajeckých Teplicích, kde společně s rozhlasovým publicistou a básníkem PhDr. Františkem Novotným vystoupili v bloku Od antiky k dnešku – o múzách básníků, olympských božích (jak si je snadno a rychle zapamatovat) a moudrosti v duchu antické filozofie. Dne 11. 10. jsme měli pro slovenskou veřejnost i trenéry paměti v krajské knihovně Žilině program o významu vzpomínek a jejich roli v životě člověka, o jejich uložení v mozku, zákonitostech i typech vzpomínek s názvem „Vzpomínky – stroj času na cestě do minulosti“.

Jako zajímavost lze uvést přesah do ciziny – Řecko. V jarních kurzech u mě absolvovala základní mnemotechniky žena, která v Krnově trávila jarní dovolenou – ta tedy hlásá slávu českých trenérů v Athénách. Na kurzech jsem se v poslední době několikrát setkala s pečujícími osobami. Pro ně byly kurzy dle jejich slov po dlouhé době příležitost něco udělat i pro sebe, vyjít mezi lidi, restartovat mozek a na chvíli předat péči o blízké někomu jinému. Nelze než mít k nim hluboký obdiv.

Sekce služeb osobám se specifickými potřebami

Činnost Sekce služeb osobám se specifickými potřebami SKIP má za sebou šestý rok svého působení (byla ustanovena 25. 11. 2011). Rok 2017 byl zdánlivě klidný. V tomto roce probíhala většina činností vztahujících se k sekci trochu opatrně. Přestože změny pracovního zařazení některých výrazných členů vedly k útlumu činnosti, začalo se pracovat na důležitých bodech. Definitivně jsme vzdali snahu domluvit se s KISK FF MU na přetvoření portálu bezbarierova.knihovna.cz a převádíme důležitý obsah webu pod stránky SKIP. Aktuální podoba adresy: <http://www.skipcr.cz/odborne-organy/sekce-sluzeb-osobam-se-specifickymi-potrebami>.

Sekce SKIP 60+ pod vedením Hany Mazurové Mazurová a Zlata Houšková propagovala doporučení pro práci knihoven se seniory: „Rovný přístup. Knihovna přátelská k seniorům. Metodická příručka pro práci knihoven se seniory“. Probíhá aktualizace metodik ke Standardu Handicap Friendly, která je dostupná na webu. Objevují se zde doporučení například na Tichou linku v knihovnách nebo Friendly Vox. Stále se pracuje na nových metodikách, ale ukázalo se, že spojení metodiky pro lidi s duševním onemocněním a migranty se jeví jako kontroverzní. Aktuálně tedy jednáme o jiných kombinacích. Nabízí se řešení v podobě spojení problematiky migrantů a sociálně vyloučených a lidí s duševním onemocněním s lidmi se zdravotním postižením (lékařské nemocnice). Někteří členové sekce omezili svou činnost, čímž chybí výrazné osobnosti, které by sekci dali nový náboj. Snažíme se tuto situaci řešit. Bohužel neproběhlo žádné další posouzení knihovny pro cer-

tifikát Handicap Friendly. Do budoucna bychom rádi využili finanční příspěvek SKIP pro ukázkou, jak zpřístupnit knihovnu pro lidi se sluchovým či mentálním postižením. Pracovní schůzka sekce bohužel neproběhla. Termín na konci roku se členům nehodil, termín v lednu 2018 musel být odvolán ze zdravotních důvodů. Opět proběhla revize členské základny. Pak Došlo (po posledním setkání sekce v roce 2016) k úpravě některých sporných bodů procesu certifikace. Zveřejněno bude na webu. V rámci výuky předmětu Informační technologie v knihovnách na Úisku zařadila Mgr. Eva Cerniňáková blok věnovaný přístupnosti webu a informací. Helena Hubatková Selucká pokračuje ve výce předmětu Bezbariérové knihovny (téma se jí podařilo také zařadit do e-learningu a face to face školení pro získání specializace NSP: Knihovník v knihovně pro děti).

Prezentace činnosti této sekce proběhla také na Knihovnách současnosti : příspěvek nesl název Knihovna přátelská k uživatelům se specifickými potřebami – co knihovny mohou udělat pro své uživatele.

Sekce veřejných knihoven

Rok 2017 nebyl pro Sekci veřejných knihoven SKIP nijak neobvyklý. Proběhla pravidelná setkání, organizovali dvě stěžejní akce (seminář „Co venkovské knihovny umějí a mohou“ a workshop pro metodiky), vybrali Knihovnu roku ve státní soutěži a nabídli knihovnám řadu tipů, podnětů i dobrých zkušeností. Členy sekce najdeme v řadě celostátních aktivit SKIP od BMČ přes BIBLIOWEB až po Týden knihoven.

Workshop pro pracovníky metodických oddělení veřejných knihoven proběhl ve dnech 9. a 10. května 2017. Workshop pro metodiky se stal už vlastně stálicí na programu naší sekce. Probíhá na střídačku v české a moravské části naší vlasti, snažíme se (podle ohlasů snad úspěšně zvát zajímavé přednášející, hledat nosná témata, spolupracovat s ostatními a zajistit i kvalitní zázemí. V roce 2017 se nám podařilo spolupracovat s Knihovnou města Olomouce. Pro samotné jednání jsme využili Vlastivědné muzeum v Olomouci, uspořádali jsme panelovou diskusi se zástupci Spolku pro obnovu venkova a se starosty obcí se zajímavými knihovnami.

Nejvýrazněji se spolupráce Sekce veřejných knihoven a Spolku pro obnovu venkova projevuje při realizaci soutěže Vesnice roku. Knihovníci již mnoho let působí jako členové hodnotitelských komisí v jednotlivých regionech a podílejí se tak na zvýšení prestiže knihoven. Byl zorganizován 6. seminář pro jihočeské starosty a knihovníky. Semináře se konají vždy v jiném okrese Jihočeského kraje. V ostatních krajích je spolupráce spíše „nárazová“. V poslední době byla v některých místech navázána spolupráce s místními akčními skupinami (MAS). Knihovníci se pravidelně podílejí na hodnocení Vesnice roku na krajské úrovni jako řádní členové hodnotitelských komisí. V celostátní hodnotitelské komisi knihovníky zastupuje RNDr. Lenka Prucková (ředitelka Knihovny města Olomouce).

Setkání Co venkovské knihovny umějí a mohou XIII. proběhlo ve dnech 14.-16. září 2017 v Hroznětíně. Ústředním tématem byl život v pohraničí-hledání kořenů. Hlavním organizátorem Městská knihovna v Hroznětíně (Knihovna roku 2015). Akci finančně podpořilo Ministerstvo kultury a na zdárném průběhu se vedle Sekce veřejných knihoven SKIP, výrazně podílela i pověřená Krajská knihovna v Karlových Varech. Zprávy o průběhu akce byly zveřejněny v odborném tisku (Čtenář, Bulletin SKIP) byl připraven i text do kroniky a byl pořízen videozáznam.

Po příjezdu do Karlových Varů jsme byli slavnostně přivítáni v Krajské knihovně Karlovy Vary. Poté následovala její prohlídka. Odtud jsme se přesunuli do Muzea sklárny Moser v Karlových Varech, kde jsme si mohli potěžit křišťálový glóbus, hlavní cenu pro nejlepší film, udělovanou na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Na závěr odpoledne nás ještě čekala prohlídka lázeňského města Karlovy Vary. Páteční dopoledne bylo již tradičně věnováno odbornému programu, který se konal v Městské knihovně Hroznětín. Následovala přednáška Mgr. Zlaty Houškové Lokální historie a knihovna, PhDr. Víta Richtera Veřejné knihovny se musí měnit a na závěr jsme si vyslechli přednášku o historii a architektuře Karlovarského kraje.

Sekce vzdělávání

Sekce vzdělávání se v roce 2017 sešla na dvou zasedáních v Klementinu. Kromě toho byli její členové v častém elektronickém i telefonickém kontaktu vzhledem k tomu, že intenzivně pracovali na několika společných projektech.

Členové Sekce vzdělávání SKIP spolupracovali na naplňování Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků, která byla schválena Ústřední knihovnickou radou. V roce 2017 se podařilo zaktualizovat stránky Sekce (kontakty na členy sekce a vzdělávací centra v krajích). Kromě společných jednání a plnění výše zmíněných úkolů se sekce podílela na konkrétních vzdělávacích i dalších aktivitách. V rámci VISK 2 proti očekávání paradoxně vzrostl rozsah základních kurzů IT a mírně poklesl rozsah vzdělávání nadstavbového a expertního. Přínosem snad bude širší naplnění původního cíle programu VISK 2. V jednotlivých krajích proběhla řada dalších zajímavých aktivit, na nichž se významnou měrou podílejí nebo je plně garantují a realizují členové sekce. Bylo zpracováno, předloženo a po úpravách i zveřejněno nové směrování VISK 2, v jehož intencích byla již zpracována i zadávací dokumentace na rok 2018.

Projektem, nad kterým se pravidelně setkávala řada členů sekce a o jejichž vývoji byli postupně informováni ostatní členové, je Národní soustava kvalifikací. V rámci tohoto projektu budou v roce 2018 schváleny popisy dalších typových pozic knihovnických profesí (NSP). Je třeba zhodnotit mimořádně velkou práci, kterou členové pracovní skupiny na tomto úseku odvedli. Knihovnické profese jsou tak v sektoru Kultura jednoznačně na špici. Projekt garantují Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy, MPSV ČR, firma Trexima, Národní ústav vzdělávání. Výsledky práce pracovní skupiny byly prezentovány na řadě oborových a profesních setkání a jednání, včetně zasedání sekce. Autorizovanou osobou pro profesní kvalifikaci knihovník v knihovně pro děti se stala Knihovna Jiřího Mahena v Brně, kde pracují s touto cílovou skupinou. V Čechách se nám zatím nepodařilo tento typ vzdělávání zajistit. V současné době je k dispozici celkem šest profesních kvalifikací knihovníka – knihovník akvizitér, katalogizátor, pracovník správy fondů, knihovník v knihovně pro děti, knihovník v přímých službách a referenční knihovník. Moravská zemská knihovna (MZK), NK ČR a Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě (MSVK v Ostravě) se staly autorizovanou osobou pro pět z výše uvedených kvalifikací, vyjma knihovníka v knihovně pro děti. Tyto knihovny již nabízejí možnost složit zkoušky bez absolvování rekvalifikačního kurzu. MZK také obdržela akreditaci MŠMT pro kurzy všech pěti profesních kvalifikací, které mohou, ale nemusí předcházet absolvování příslušného kurzu.

Na jednáních sekce v roce 2017 jsme se věnovali tematice kurzů pro obecní knihovny, v současné době nabízí „knihovnická minima“ šest organizací. Jejich činnost zmapovala kol. Tomancová z Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně (KKFB ve Zlíně). Jednali jsme o spolupráci s oborovými školami, na středoškolské úrovni probíhá spolupráce v Brně, Táboře, Plzni, Chebu, Luhačovicích a Hradci Králové.

Zaměstnavatelská sekce

Ve vazbě na tvorbu a implementaci Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2017 – 2020 a samotné potřeby členů svazu narůstá význam existence a činnosti této sekce. V roce 2017 se podařilo zintenzivnit a rozvinout její aktivitu. Zaměstnavatelská sekce SKIP je prostorem, který slouží především managementu knihoven všech velikostí ke sdílení a řešení společných otázek, se kterými se setkávají ve své manažerské praxi. Okruh problematik je velmi široký a proto se práce v roce 2017 soustředila na hlavní témata, mezi která patří Katalog prací a jeho propojení s Národní soustavou povolání a Národní soustavou kvalifikací, novela knihovního zákona: (vymezení vzdělávací funkce knihoven, pracovníci knihoven a jejich kvalifikace) průzkum věkové, vzdělanostní a mzdové struktury pracovníků knihoven, Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků: (dopracování, naplnění, provázání s pravidly personální práce a vnitřní předpisy pro činnost knihoven).

Proběhl seminář Novinky v zákoníku práce – sekce připravila v rámci vzdělávacích akcí projekt na realizaci semináře v oblasti pracovního práva. Jednodenní semináře proběhly v Brně a Praze v únoru a březnu 2017. Přednášel osvědčený lektor JUDr. Miloš Hejmala – specialista v oboru pracovního práva. Na konferenci Knihovny současnosti prezentovala Mgr. Miroslava Sabelová záměr Zaměstnavatelské sekce v příspěvku Sdílejí nebo zhyň! Je nutné vytvořit databázi dokumentů z oblasti pracovně právní a personální práce v knihovnách. Na konferenci Knihovny současnosti prezentovala Ing. Libuše Nivnická výsledky průzkumu věkové, vzdělanostní a mzdové situace v knihovnách (<http://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/pruzkumy/analyzy-mzdove-ve-kove-a-vzdelanostni-struktury-pracovniku-knihoven-CR>). Tento průzkum mj. ukázal oblasti, které budou východiskem pro další práci Zaměstnavatelské sekce – zejména potřebu podpory vytváření pracovně právních dokumentů v organizaci či vzdělávání zaměstnanců.

Důležitý byl také dvoudenní workshop Katalog prací a návrh úprav konaný v Knihovně Jiřího Mahena v Brně ve dnech 4. – 5. 12. 2017, jenž si kladl za cíl navázat na dosavadní výstupy pracovních týmů a sekcí, které se zabývaly návrhy úprav katalogu prací a na základě odborní diskuse formulovat principy celkového přístupu k úpravě katalogu prací a nutnost konkretizovat jednotlivé pozice. Závěry jednání slouží jako výstupy pro další pilotní vyzkoušení a další postup směrem k MPSV a MK ČR. Aby bylo jednání reprezentativní, k účasti byli pozváni zástupci vybraných knihoven tak, aby byly zastoupeny všechny kraje. Zasedání výkonného týmu Zaměstnavatelské sekce navázalo na workshop dne 5.12. 2017. Mj. prodiskutována otázka přípravy konference k pracovně – právní problematice organizovanou Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové ve spolupráci Sdružení knihoven ČR (SDRUK) a SKIP v květnu 2018. Byly dohodnuty principy vkládání dokumentů do databáze. Na základě diskuze bylo formulováno téma platových otázek.

REGIONÁLNÍ ORGANIZACE SKIP

Praha

Dne 20. 4. se konala dílna Vytvořme společně e-knihu, kterou vedli Bc. Zuzana Hartmanová, Mgr. Marta Jílková a Jonáš Vohrna. Akce navázala na úspěšnou dílnu konanou v roce 2016. Pražská organizace SKIP ji opět uspořádala společně s NK ČR, v jejíž prostorách se dílna uskutečnila. Tentokrát se dílny zúčastnilo čtrnáct zájemců o proces vzniku e-knihy. Ti připravili i podklady pro vznik e-knihy Hřichy pro pátera Knoxe od Josefa Škvoreckého. Tato e-kniha je nyní zpřístupněna na webu Městské knihovny v Praze (<https://search.mlp.cz/cz/titul/hrichy-pro-patera-knoxe/4334996/>).

Dne 22. 5. proběhl workshop Ochrana, průzkum a konzervace knihovných fondů v současné praxi, na který byla získána dotace z programu Knihovna 21. století. Workshop se konal v NK ČR a zúčastnilo se ho 27 osob. Lektory workshopu byly pracovnice NK ČR Ing. Petra Vávrová, Ph.D., Mgr. Jitka Neoralová, Dana Hřebecká a Ing. Lucie Palánková. Workshop byl rozdělen do čtyř částí zaměřených na ochranu a konzervaci knihovných fondů v současné praxi, rizikové faktory, očištění a obaly na knihy, biologické poškození a dezinfekci a dezinsekci. Každá část byla doplněna praktickými ukázkami, účastníci si mohli prakticky vyzkoušet různé čisticí výrobky (čisticí houbičky, pryže, gumy apod.) a přímo se poradit s lektory. Během workshopu se účastníci byli podívat, jak probíhá očista knih za pomoci přístroje Depulvera, jímž disponuje NK ČR. Na závěr byla představena metodika výroby japanových folií. Prezentace ze semináře byly vystaveny na stránkách pražské organizace SKIP (<http://www.skipcr.cz/regiony/01-praha/akce/skip-pro-praxi/seminar-ochrana-pruzkum-a-konzervace-knihovnich-fondu-v-soucasne-praxi/>).

Dne 9. 10. 2017 se v NK ČR uskutečnil seminář Evergreen v českých knihovnách 2017. Na semináři zazněly mj. přednášky o spolku Osvobozená knihovna, který nově poskytuje nekomerční podporu pro knihovní software Evergreen, a o projektu Osobní knihovna (http://egwiki.jabok.cz/doku.php/osobni_knihovna:osobni_knihovna), jehož prostřednictvím si mohou knihovníci zdarma v praxi vyzkoušet software Evergreen a zároveň si zkatologizovat svou osobní knihovnu. Pražská organizace SKIP také uspořádala dvě literární vycházky – na jaře vycházku Závisti navzdory, která byla zaměřena na osobnost Albrechta z Valdštejna, a na podzim vycházku Mí Pražané mi rozumějí aneb Za Mozartem na Staré Město. Proběhlo také devět exkurzí do sedmi knihoven. Pro individuální členy pražské organizace SKIP byly zajištěny lístky na čtyři divadelní představení. Byly také uspořádány čtyři zájezdy (do Drážďan, Vídně, Freibergu a Moritzburgu a Míšně). Společně jsme rovněž navštívili pět výstav.

Středočeský region

SKIPování, které se uskutečnilo 6.4.2017, jsme zahájili předáním ceny středočeských knihovníků Papilio bibliothecalis. Motýlek byl připraven pro dlouholetou členku SKIP, obětavou účetní a hospodářku Alenu Šafránkovou. Naše nominovaná se ze zdravotních důvodů bohužel nemohla zú-

částnit, a tak cena byla předána v zastoupení. Program se poté přenesl do sféry psychologie a mezilidských vztahů. MUDr. Jana Králová Peclová přednesla svou přednášku s názvem Syndrom vyhoření a konfliktní generační vztahy a situace na pracovišti. V dopoledním bloku jsme si povídali o stresu a syndromu vyhoření, rozebrali jejich projevy a příčiny a učili se rozlišovat mezi těmito dvěma psychickými stavy a reakcemi. Nechyběly ani rady, jak takovým situacím předcházet, jak na ně reagovat či jak si v momentech psychické zátěže sami pomoci.

Hrátky se (pro) středoškoláky se nazývala letošní akce sekce Pavučina sdílení, která funguje pod středočeským SKIP. Sekce se zaměřuje na vzdělávání a inspirování knihovníků v odděleních pro dospělé čtenáře. Letošní seminář, který proběhl 18. května 2017 v Městské knihovně Sedlčany, byl určen pro ty knihovníky, kteří pracují se středoškolskými studenty. Tato skupina uživatelů knihoven včetně jejich pedagogů má specifické postavení a vyžaduje cílený a interaktivní přístup. Přes veškerou snahu, není často snadné studenty zaujmout a předat jim potřebné informace. Na semináři byly nabídnuty a nastíněny ověřené způsoby práce s touto věkovou skupinou. V úvodu nám ředitelka sedlčanské knihovny Blanka Tauberová přiblížila jejich systém práce se školní mládeží. Lekce informačního vzdělávání mají v této knihovně dlouholetou tradici a v poslední době se jim podařilo navázat úzkou spoluprací s jednotlivými školami. Informační lekce v knihovně respektují a vhodně doplňují rámcové vzdělávací programy jednotlivých škol.

Jedním z benefitů, které svým členům nabízí naše profesní organizace, je možnost komunitního setkávání –setkávání s lidmi, které pojí nejen profese a obdobné zájmy, ale leckdy i přátelství. Handicapem středních Čech je Praha. Středočeské knihovny najdete v prstenci kolem hlavního města, krajská knihovna je umístěna na severozápadě kraje, chybí nám přirozené centrum. Ale členky regionálního výboru neházejí flintu do žita a nabídka akcí zvoucích k setkání je poměrně velká. Koncem roku zvou členy i nečleny SKIP již tradičně na dvě akce. V listopadu to bývá zájezd do některé z českých knihoven, v prosinci pak návštěva významných a zajímavých míst Prahy. Letošnímu zájezdu, který proběhl až 23. listopadu, předcházelo hlasování knihovníků o tom, kterou knihovnu chtějí navštívit. Možnosti byly následující –knihovny v Hradci Králové (vědecká a knihovna města) a Městská knihovna Děčín. Většina se přiklonila k návštěvě děčínské knihovny, i jeli jsme do Děčína. V knihovně se nám věnoval pan ředitel Mgr. Zoubek, který nás seznámil s historií knihovny, s problematikou výstavby nové knihovny i se stávajícími službami. Na zpáteční cestě jsme navštívili Regionální muzeum Mělník a jeho stálou expozici, vánoční výstavu, gotické sklepy a novodobou kavárnu..

Jihočeský region

Slavnostní chvíle nastala pro Jihočeskou regionální organizaci SKIP ve středu 15. března 2017. Sešli jsme se v sále Jihočeského muzea na vyhlášení Jihočeského knihovníka roku 2016. Vyhlášení se zúčastnilo 55 knihovníků z různých koutů Jihočeského kraje. Všechny oceněné knihovnice kromě běžné knihovnické práce pracují aktivně s dětmi a mládeží, pořádají řadu rozmanitých akcí, patří mezi nejaktivnější knihovníky regionu, za svou záslužnou práci pro knihovnu, ale i pro obce a města byly proto oceněny. Ocenění knihovníkům předala předsedkyně jihočeské regionální or-

organizace SKIP Ivana Troupová a radní pro kulturu Jihočeského kraje pan Pavel Hroch. Oba knihovnicím za jejich práci poděkovali.

O přestávce v programu při malém pohoštění, které připravily členky regionálního výboru, se diskutovalo o práci knihovnic, vyměňovaly se zkušenosti, navazovaly kontakty.

Další součástí programu byl seminář Regionální literatura v elektronických zdrojích knihoven. Účastníci si vyslechli přednášky Kohoutí kříž (Mgr. Ivo Kareš), Čtení z Písku (Mgr. Věra Matoušová), Šumavské pověsti (Ondřej Fibich), Regionální osobnosti zpracovávané v JVK České Budějovice (Lidmila Švíková).

Ve dnech 8. – 9. 9. 2017 se uskutečnilo Malé podzimní setkání v Městské knihovně Vimperk. Zní to takřka neuvěřitelně, již čtyřadvacetkrát se jihočeští knihovníci sešli v některé z knihoven kraje, aby se poučili, potkali, seznámili a pobavili. Každý rok se setkání koná v jiném městě, každý rok se dozvíme, že všude je hodně zajímavého a že nikdo z nás ještě neviděl všechno. A nikdy to není jenom čistě knihovnické setkání, pravidelně ho doplňujeme i poznáním historie a literatury. Vimperk je město vyhlášené tiskárnami. Pravděpodobně bylo po Plzni druhým místem, kde byla v Čechách v 15. století vytištěna kniha. A knihtiskařská historie se psala až do devadesátých let 20. století. Takže bylo jasné, že bude o čem mluvit. Setkání ale začalo v Městské knihovně Vimperk, která před několika lety získala pěkné zrekonstruované prostory bývalé české školy. Město Vimperk je knihovně nakloněné, takže knihovna dostala nejen nové prostory, ale také nové vybavení. Knihovna se nám líbila, bývalou starostku jsme ocenili Librosaurem za podporu knihovny, předali vlajku, ujedli něco z připravených pochoutek a vydali se na procházku městem. Vimperkem většina z nás projede cestou k hranicím, ale překvapivě málo z nás se jím někdy prošlo procházkou. Se zasvěceným průvodcem (místním učitelem) jsme poznali, že je to město pěkné, kopcovité a určitě stojí za další poznávání. Návštěva Lampárny nás přímo nadchla. Večer už jsme se věnovali historii rodiny Steinbrenerovy, majitelů knihtiskárny ve Vimperku.

Město Český Krumlov slavilo v prosinci 25 let od zapsání do seznamu památek UNESCO. V rámci připomínání tohoto zápisu vznikla myšlenka pozvat do Českého Krumlova knihovníky z knihoven České republiky z míst zapsaných do stejného seznamu. Nápad pozvat také knihovníky uchopil regionální výbor jihočeského SKIPu a setkání se uskutečnilo ve dnech 5. – 7. prosince 2017. Setkání se zúčastnilo 28 knihovníků z jedenácti míst.

Plzeňský region

Činnost regionální organizace v průběhu roku lze hodnotit jako zajímavou a přínosnou, připravené akce se těšily velkému zájmu jak členů SKIP, tak i dalších účastníků. Dne 19. ledna 2017 se uskutečnila přednáška doc. PhDr. Jany Miňhové, CSc. o syndromu vyhoření a psychohygieně. O účast na přednášce byl velký zájem, 51 účastníků si mimo nových poznatků a dojmů odnášelo i tištěné materiály s řadou doporučení na podporu psychosomatického zdraví a dobrý pocit, že syndrom vyhoření jim aktuálně nehrozí.

Literárně vlastivědný seminář Literární Šumava 2017 se konal ve dnech 25. – 27. 5. 2017 ve spolupráci s Městskou knihovnou Antonína Jaroslava Puchmajera v Radnicích a Městskou knihovnou Rokycany. Zázemí pro jednání jsme měli zajištěné v prostorách Farmy Dvorec u Radnic. Slavnostní

zahájení bylo v radnické knihovně za účasti místostarosty města p. Blovského. S průvodcem jsme prošli muzejní expozici a centrem města, o němž jsou dochovány nejstarší zmínky už z roku 1336 a kde byla za působení a podpory rodu Šternberků farářem A. J. Puchmajerem založena v roce 1818 první česká čtenářská společnost. Večerní přednáškou nás Mgr. Jiří Hlobil provedl galerií významných kulturních osobností Radnicka, Rokycanska a Zbizožska. Společně jsme navštívili hrad Krašov, tvrz Svinnou, Střediskovou knihovnu ve Stupně a rozhlednu v Břasích. RNDr. Petr Kraft nám ve své přednášce osvětlil původ unikátních rokycanských kuliček a řadu zkamenělin jsme si mohli zblízka prohlédnout a osahat. Podrobně nás historií kolem vzniku a působení první české čtenářské společnosti A. J. Puchmajera a spolku Puchmír provedla kolegyně Mgr. Pavla Suchá. Šumavské téma na seminář vnesli Martina a Vladimír Kožíškoví představením své nově vydané publikace Šumava Františka Malocha. Seminář ukončila návštěva Městské knihovny v Rokycanech s folklórním programem souboru Rokytí, kostela P. Marie Sněžné s ukázkou varhanní hry a výstavní expozice Muzea Dr. Bohuslava Horáka.

Pečlivě byla připravena prázdninová výstava výtvarných a literárních prací 24 tvořivých knihovnic (a jednoho knihovníka) z Plzně a Plzeňského kraje. Na vernisáži výstavy Knihovnice umí více přednesla své verše kolegyně Linda Hajžmanová a o činnosti Sekce tvořivých knihovnic informovala Martina Kožíšek Ouřadová. Univerzitní knihovna Západočeské univerzity v Plzni připravila na 8. 9. 2017 odbornou exkurzi do Městské knihovny v Soběslavi a do knihovny Fakulty managementu Vysoké školy ekonomické v Jindřichově Hradci, účast individuálních členek regionální organizace SKIP byla finančně podpořena úhradou příspěvku na dopravu.

Dne 10. října se uskutečnila odborná exkurze do Městské knihovny v Dobříši, do Památníku Karla Čapka ve Strži – Staré Huti. Součástí programu byla také návštěva expozice historie hraček na zámku v Hořovicích a prohlídka nově rekonstruovaných prostor Městské knihovny v Hořovicích. Lékařskou přednášku věnovanou péči o hlas si vyžádaly pracovnice dětských oddělení knihoven. V netradičně odpoledním termínu 31. října 2017 ocenilo 25 účastníků potleskem přednášku MUDr. Moniky Vohlídkové z Kliniky ORL Fakultní nemocnice v Plzni.

Ústecký region

Dne 12. dubna jsme uspořádali členskou schůzi regionu – tentokrát v Muzeu města Ústí nad Labem, součástí byla i prohlídka muzejní knihovny. Pro členy jsme zajistili vstupenky na Svět knihy 2017 – celkem bylo zakoupeno 74 vstupenek. V květnu jsme na hradě v Kostomlatech pod Milešovkou viděli muzikál Jakoubek – představení probíhalo v několika termínech a členové se účastnili individuálně. Odborná komise vybrala letošního Knihovníka ústeckého kraje – ze šesti nominací vybrala tři oceněné knihovnice – 1. místo: Zdena Hlaváčková, Místní knihovna Proboštov, region Teplice, 2. místo: Jaroslava Zenkerová, Místní knihovna Liběšice, region Litoměřice, 3. místo: Marie Dvořanová, Obecní knihovna ve Velkém Březně, region Ústí nad Labem. Slavnostní předání proběhlo dne 12. prosince na Zlatém večeru v Severočeské vědecké knihovně v Ústí nad Labem. (<http://www.regionalnitelevize.cz/cz/2-regiony/3-ustecky-kraj.html>)

Dne 11. října se uskutečnil studijní zájezd do Krajské vědecké knihovny v Liberci a Oblastní galerie v Liberci. Celkem se účastnilo 30 knihovnic a knihovníků. Dne 13. října proběhla v Městské

knihovně v Lounech seminář Klubka s následujícím programem: „Už mě nechte být“ (ukázková lekce – Jana Hrbková, vítězka přehlídky OKnA 2017) Trénování paměti pro děti (ukázková lekce – Marcela Langrová, akreditovaná lektorka trénování paměti) a Čtenářská dílna (ukázková dílna – Iva Hlušítková).

Liberecký region

Aktivity roku 2017 jsme zahájili přípravou celostátního setkání knihovnických seniorů, jehož organizací jsme byli pověřeni výkonným výborem SKIP, které nakonec proběhlo v Liberci ve dnech 22. – 22. 6. 2017. Byla ustavena pracovní skupina ve složení B. Konvalinková, D. Kroulíková a J. Starcová, která připravila program, zajistila ubytování a stravování všech účastníků, kompletní administrativní agendu a samozřejmě vyúčtování akce, která byla spolufinancována z dotace SKIP a MK ČR. Program byl koncipován tak, aby se účastníci co nejvíce seznámili s městem Liberec i regionem, který pozvání inicioval. Za tímto účelem byly hned v úvodu zajištěny prezentace o městě, Liberecku i regionální organizaci SKIP. V rámci programu si účastníci také prohlédli ojedinělou budovu Krajské vědecké knihovny Liberec a seznámili se se službami, které tato mimořádná instituce poskytuje. Vzhledem k tomu, že součástí objektu liberecké knihovny je i synagoga, byla účastníkům umožněna návštěva i tohoto

velmi specifického prostoru. K velmi osobnímu a příjemnému zastavení patřila návštěva liberecké radnice, kde byli účastníci přijati náměstkem primátora a poté měli příležitost prohlédnout si historické prostory liberecké radnice.

V pořadí už šestou a tedy již tradiční literární vycházku jsme pojali opět zajímavě – Naučnou stezkou manželů Scheybalových jsme se vydali v sobotu 23. září 2017. Letos bylo naším cílem projít si naučnou stezku manželů Scheybalových, projít místa, která jsou spojena s kreslířem, národopiscem a historikem umění Josefem V. Scheybalem a jeho ženy, historičky a etnografky Jany Scheybalové. Vycházku jsme zahájili v Jablonci nad Nisou návštěvou Domu manželů Scheybalových a vyslechli si krátký výklad o životě a působení těchto osobností v našem regionu. Další zastávkou byla Městská knihovna v Rychnově u Jablonce nad Nisou, kde jsme strávili příjemné chvíle spojené s vyprávěním o zajímavostech Rychnova i aktivitách samotné knihovny. Z knihovny jsme pak už vyrazili na stezku. Přestože nám počasí neprálo, prožili jsme i tak příjemný den, neboť jsme jej strávili v přátelském

duchu, pohodě a neformálním (občas i pracovním) povídáním. Itinerář cesty a průběžný výklad připravila Jitka Nosková z MK Jablonec nad Nisou, díky paní kolegyni Renatě Chloubové jsme si prohlédli knihovnu v Rychnově u Jablonce a vyslechli vyprávění o místních zajímavostech.

Regionální organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků Libereckého kraje již pošesté udělovala ocenění nejlepším knihovnicím / knihovníkům, kteří v uplynulém období dosáhli výjimečných výsledků v knihovnách Libereckého kraje, realizovali zajímavou aktivitu nebo se trvale věnovali činnostem, které přispěly k rozvoji obce nebo knihovnictví samotného. Cílem a smyslem tohoto projektu je upozornit veřejnost na osobnosti, které za těmito aktivitami stojí a poděkovat jim za jejich práci. Na setkání knihovníků Libereckého kraje, které proběhlo ve velkém sále Krajské vědecké knihovny v Liberci dne 5. 12. 2017, byly předány ceny nejlepším knihovnicím regionu.

Východočeský region

Dne 14. 3. 2017 se uskutečnila regionální Valná hromada SKIP 08 s odborným blokem přednášek: Wikipedie (o možnostech spolupráce Wikipedie a knihoven přednášel Vojtěch Veselý ze spolku Wikimedia Česká republika) a Paměť národa (o projektu přednášela Mgr. Magdaléna Benešová z organizace Post Bellum) která vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků. Na 3. – 4. 5. 2017 nachystala seniorská sekce literárně – vlastivědný zájezd do Broumova a Chvalče. V Broumově byla na programu vycházka po okolí, návštěva knihovny a kláštera byla splněna. Účastnilo se 22 seniorů, kteří se různě kombinovali – přicházeli, odjížděli. Dne 16. 5. 2017 proběhl velký seminář s názvem Mysleme i na sebe. Na programu byly přednášky: Spokojenost, vyrovnanost, odolnost vůči negativním vlivům – jak být spokojený sám se sebou, optimisticky nastartovat mozek a emočně zvládat stresové situace; Sebeobrana – nejen o tom, jak se bránit, ale co všechno se může komukoliv z nás přihodit a Krav Maga – jak se nenechat zaskočit, jak být připraven na vše a spolehnout se sám na sebe. Ve dnech 1. 3. – 27. 5. 2017 proběhl 4. ročník akce My všichni jsme Východočeši. Soutěž je vyhlašována jednou za dva roky KDK SKIP 08 a střídá se tak s projektem Kde končí svět. Letos se soutěže zúčastnilo 17 knihoven, ročník byl zaměřen na děti ze 7.–9. tříd. Pohár vítězů putoval na dva roky z Přelouče tentokrát do pobočky Kukleny v Hradci Králové.

V jičínské knihovně proběhlo 13. 7. 2017 Setkání knihovnických seniorů Jičínska. Klubko SKIP 08 se sešlo na jednání 19. 9. 2017 v Knihovně města Hradce Králové na pobočce Kukleny. Po jednání Klubka následoval seminář O specifických poruchách učení a jak na ně s lektorkou Alenou Mackovou. Východočeský SKIP spolupracuje se všemi třemi krajskými knihovnami při oceňování knihovníků. Jednání seniorského klubu nad plány aktivit proběhlo 11. 10. 2017 v Knihovně města Hradce Králové. Před jednáním byl připraven pořad Vzpomínání a notování se zpěvačkou a knihovnicí Zuzanou Grohovou. V předvánočním čase se členové Klubu knihovnických seniorů setkávají nad tzv. Knihovnickou bábovkou. Povídání doplněné vzájemnou inspirací literární a kuchařskou se konalo ve čtvrtek 23.11. Seniorská sekce se sešla ještě 13. 12 2017 na cestopisné přednášce manželů Čejkových – Dobyť severu aneb Skandinávie na lyžích.

K Březnu měsíci čtenářů byl čerstvými seznamy aktualizován projekt Seznamy dětské literatury Klubka KDK SKIP 08 Východní Čechy. Celý soubor obsahuje 25 titulů pro každý ročník. Výběr je zaměřen na novinky a čtivé knížky vydané v předcházejícím roce, které knihovnice mají ověřené z půjčovni praxe.

Seznamy dětské literatury naleznete na adrese Knihovny města Hradce Králové, v sekci Pro knihovnický, v oddíle Projekty: <http://projekty.kmhk.cz>.

Projekt Lovci perel – soutěž na podporu dětské gramotnosti stále pokračuje a vyvíjí se. Veškeré podrobnosti najdete rovněž na <http://projekty.kmhk.cz>.

Region Velká Morava

Již deset let uděluje regionální organizace SKIP Velká Morava za dlouholetou vynikající činnost v oboru prestižní regionální ocenění čestný titul Velkomoravský/á knihovník/ice. Podle schválených pravidel může být udělena za „nadstandardní aktivity spojené s řízením a modernizací knihoven, realizaci mimořádných nebo výjimečných aktivit v oblasti knihovnictví, podíl na činnosti a aktivitách SKIP, aktivní působení v regionálním SKIP“. V roce 2017 obdrželi prestižní regionální ocenění Velkomoravský knihovník dva naši kolegové, JAN HORÁK, zasloužilý člen SKIP, působil v letech 1964-1998 v Obecní knihovně Boleradice, a ing. LIBUŠE NIVNICKÁ, místopředsedkyně SKIP ČR a předsedkyně regionální organizace SKIP Velká Morava, ředitelka KJM v Brně.

Dne 28. 4. 2017 uspořádala Národní knihovna v Praze a SKIP ve spolupráci s Knihovnou Kroměřížska – příspěvkovou organizací seminář „Biblioterapie a její využití v knihovnách“. Přednášející Marcela Kořínková seznámila účastníky s teorií biblioterapie a také s vybranými konkrétními případy. Přednášku doplnila o ukázkou práce s texty. Jako další se svým příspěvkem vystoupila Hana Pašteková Rupertová, psychologka Psychiatrické nemocnice v Kroměříži. Hovořila o různých možnostech terapie a léčby psychických onemocnění. Ve třetím příspěvku se představil Petr Kukul. Seznámil posluchače se svojí knihou biblioterapeutických příběhů pro děti „Tajemství panské zahrady“ a vyjádřil se k praktikování biblioterapie z pozice spisovatele. V pořadí poslední přednášející byla Tereza Kovaříková, klientka biblioterapie trpící schizofrenií a depresemi. Součástí jejího příspěvku bylo i autorské čtení povídek, ve kterých se vypisuje ze svých pocitů. Hovořila také o tom, v čem jí osobně biblioterapeutická sezení pomohla. V posledních pěti letech je o tematiku biblioterapie v knihovnách velký zájem. Seminář tak přispěl k rozšíření a uplatnění biblioterapie v činnosti knihoven. Knihovna Kroměřížska – p.o., získala v roce 2016 za propagování biblioterapie státní cenu.

Na středu 24. května 2017 připravil region SKIP Velká Morava jednodenní studijní cestu do Krajské knihovny v Žilině. Odjezd byl ráno z Vyškova se zastávkami v Brně a ve Zlíně. Příjezd byl plánován na 11 hodin, na prohlídku knihovny byly vyčleněny dvě hodiny. Následoval individuální oběd a prohlídka Starého města včetně pamětihodností. Byla to již druhá návštěva Slovenska, která navázala na úspěšnou cestu do Univerzitní knihovny v Bratislavě v roce 2016. Od roku 1924 je sídlem krajské knihovny, která současně působí jako veřejná knihovna pro obyvatele města. Knihovna je příspěvkovou organizací Žilinského samosprávného kraje a působí jako kulturní, informační, vědecká a vzdělávací instituce poskytující v rámci své územní působnosti všeobecný a neomezený přístup k informacím. Patří současně mezi nejnavštěvovanější kulturní organizace Žilinského kraje. Většinu ze 44 účastníků zaujal vybudovaný literární parčík za knihovnou, za který knihovna obdržela nejvyšší ocenění nadace VOKA (Viediecka organizácia pre komunitné aktivity) za přínos pro komunitní rozvoj. Při procházce městem mnohé z nás zaujaly nové knihobudky, které mají i svou webovou stránku.

Region Moravskoslezského a Olomouckého kraje

V akademickém roce 2017/2018 probíhal na Slezské univerzitě v Opavě Hyde Park informačních profesionálů – předmět určený nejen studentům, ale i absolventům a všem zájemcům z oblasti knihovnictví. Setkat jsme se mohli například s dr. Danou Kalinovou, dlouholetou ředitelkou knižního veletrhu v Praze, s doc. Richardem Papíkem a Michalem Zwingerem, autorem programu Včela a Rozečti.se. V otevřené diskuzi se do rozhovoru mohou zapojovat všichni účastníci i hosté.

Seniorskou sekci vede Zdeňka Daňková, která s kolegyní Miroslavou Střelcovou připravila setkání knihovníků seniorů v Městské knihovně Lipník nad Bečvou. Setkání se uskutečnilo 10. 10. 2017. Dorazilo 13 senierek. Celorepublikového setkání v Liberci se zúčastnily také seniorky z našeho regionu SKIP 10 Jaroslava Biolková, Danuše Sklenářová, Libuše Vargová a Alena Zubková. Moravskoslezský kraj ve spolupráci s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě udělil v roce 2017 ocenění Knihovna Moravskoslezského kraje Městské knihovně Český Těšín. Čestné diplomy získaly Knihovna města Ostravy za srdečný přístup pracovníků a promyšlenou péči o uživatele s handicapem a Místní knihovna v Raškovících za jedinečné propojení služeb knihovny s Malou galerií a Památkem Raškovice s důrazem na akce týkající se paměti místa. V letošním roce obdržela ocenění Knihovnice Moravskoslezského kraje pro rok 2017 Hana Bajnarová z Městské knihovny ve Studénce. Knihovnicí Olomouckého kraje pro rok 2017 se stala Ludmila Müllerová, dlouholetá pracovnice Knihovny města Olomouce, která pracovala na úseku RF.

Praktický seminář na téma „Storytelling s knihou v ruce“ pro knihovníky Moravskoslezského a Olomouckého kraje lektorovaly dvě zkušené vypravěčky Barbora Schneiderová a Markéta Holá ze společnosti Storytelling, o.s. Na úvod byli účastníci seznámeni s teorií storytellingu a se členěním vyprávění podle Gustava Freytaga. Poté byl seminář veden hlavně prakticky, aby získané poznatky mohli knihovníci využít ve své knihovnické praxi. Byli seznámeni s metodami, které jim pomohou během vyprávění příběhů a rovněž s metodami, které lze aplikovat na účastníky knihovnických lekcí. V závěru se účastníci rozdělili do menších skupin a jejich úkolem bylo vytvořit knihovnickou lekci s využitím metod, které se na semináři naučili. Následně proběhlo sdílení hotových nápadů. Seminář byl velmi prospěšný pro knihovníky pracující s dětmi a mládeží, nabídl širokou škálu tipů a metod, kterými lze oživit knihovnické lekce.

Poslední, spíše společenskou akcí v roce 2017 pro oba kraje, které sdružuje naše regionální organizace, byl Den knihovníků v Opavě 29. listopadu 2017. Hostitelská knihovna v Opavě ve spolupráci s Městskou knihovnou a informačním centrem v Hradci nad Moravicí připravila pro knihovníky z Moravskoslezského a Olomouckého kraje pěkný program, ve kterém účinkovali herci divadla GAFA, kteří si připravili literární pásмо Petr Bezruč, až na kůži. Bohatě pohoštění a doprovodný program završil slavnostní setkání. Den knihovníků se stal krásnou tečkou za činností našeho regionu v roce 2017.

Karlovarský region

Narlovarský region má zastoupení v podsekcí SKIP, která se věnuje komunitní práci knihoven – v tomto roce se sešla 26. 1. 2017 v NK ČR a poté jednala prostřednictvím e-mailů. Je také zastoupen v podsekcí SKIP pro venkovské knihovny – ta se sešla k hodnocení roku 2017 a plánu práce na rok 2018, a to 16. 11. 2017 v NK ČR. Nabídli jsme členům účast na knižním veletrhu v Praze „Svět knihy 2017“ – členové mají možnost proplacení vstupenky a zaplacení jízdného hromadnou dopravou. Nabídku využily dvě členky. Veletrh se konal ve dnech 11. – 14. 5. 2017 na holešovickém Výstavišti.

V předvečer veletrhu 10. 5. 2017 se Městská knihovna v Chebu již popáté připojila k Noci literatury. Členové SKIP četli v oddělení pro děti (celkem bylo ve městě připraveno šest čtecích míst ve spolupráci s herci Západočeského divadla v Chebu). Také Krajská knihovna Karlovy Vary se přidala již počtvrté a vybrala ve městě šest míst, kde využijí spolupráce s herci z Divadelního studia D3.

Členky SKIP se pravidelně účastní semináře Literární Šumava. 21. ročník setkání knihovníků a knihovnic Plzeňského a Jihočeského kraje se konal ve dnech 25. – 27. 5. 2017 a pořádala jej regionální organizace SKIP Plzeňského kraje.

Městská knihovna v Chebu pořádala studijní zájezd do knihoven a po památkách. Uskutečnil se ve dnech 22.-24.6.2017. Účastníci zájezdu zavítali do Městské knihovny Jihlava, Obecní knihovny v Borech (ta se v roce 2016 stala vítězkou celostátního kola soutěže Knihovna roku v kategorii „základní knihovna“) a Městské knihovny v Třebíči. V programu se vždy připomínají významní spisovatelé i další osobnosti kulturního života a vítěz testu ze znalostí má zájezd v dalším roce zdarma.

Za SKIP pracuje v krajské komisi soutěže Vesnice roku p. Marie Mudrová z Městské knihovny v Chebu, která je zde jako garant výběru vítězné knihovny. V roce 2017 v krajském kole vyhrála knihovna Velká Hleďsebe (u Mariánských Lázní) a obdržela Diplom za moderní knihovnické a informační služby a také finanční dar ve výši 30 000 Kč. Poté ji komisařka nominovala do celostátního kola, kde při slavnostním předávání cen v Zrcadlové kapli Klementina v Praze 12. 10. 2017 získala Zvláštní ocenění a diplom v kategorii „základní knihovna“.

Několik členů SKIP se začátkem září. Ve dnech 12. – 14. 9. 2017 se několik našich členů zúčastnilo již 25. ročníku konference „Knihovny současnosti“.

Účastnili se i 13. ročníku setkání knihovníků s názvem Co venkovské knihovny umějí a mohou v obci Hroznětín v Karlovarském kraji.

ZÁVĚR A PODĚKOVÁNÍ

Na závěr chceme poděkovat všem subjektům, které činnost SKIP v roce 2017 podpořily:

Ministerstvo kultury ČR

Goethe-Institut Prag

Firma Ceiba

Asociace krajů ČR

Nakladatelství TRITON

Čtení pomáhá

Děkujeme všem kolektivním a především individuálním členům SKIP, kteří i v roce 2017 dobrovolně vykonávali spolkovou činnost pro další rozvoj naší profesní organizace, všem dobrovolným funkcionářům, kteří svou prací přispívají nezištně k dobrým výsledkům práce SKIP: regionálním organizacím a jejich výborům a dozorčím komisím, všem sekcím, komisím a klubům a jejich vedení, dozorčí komisí i výkonnému výboru. SKIP vytvářejí a formují jeho lidi.

Mgr. Roman Giebisch, Ph.D.
předseda SKIP